

جامعه فارسی زبان انگلیکن لندن
Persian Anglican Community in London

راهنمای خادمین

برای محافظت از اعضای کلیسا

نسخه مخصوص اسقف‌نشین لندن

بازبینی و تدوین نهایی: ۲۰۲۶

این کتابچه حاصل تلاش و گردآوری کلیسای افراغات منچستر می‌باشد و با کسب اجازه از کشیش محترم، جناب امید مولودی، جهت استفاده در میان جامعه فارسی زبان انگلیکن لندن ارائه می‌گردد. همچنین تمامی مراحل ویرایش فنی و نگارشی، صفحه‌آرایی و بازآماده‌سازی این اثر، با حفظ استنادهای حفاظت (Safeguarding) بریتانیا، توسط تیم جامعه فارسی‌زبان لندن انجام پذیرفته است. از تلاش‌های اولیه‌ی عزیزانی که بستر ارائه‌ی این راهنمای جامع را فراهم آوردند، صمیمانه قدردانی می‌کنیم.

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱
بخش اول.....	۳
کودکان.....	۵
فصل اول: سوء استفاده فیزیکی/جسمی.....	۶
فصل دوم: سوء استفاده جنسی.....	۱۰
سوء استفاده جنسی: گرومینگ.....	۱۴
سوء استفاده جنسی: بهره کشی جنسی از کودکان.....	۱۷
نشانه‌های احتمالی سوء استفاده جنسی از کودکان.....	۱۸
فصل سوم: غفلت یا مسامحه.....	۲۱
فصل چهارم: سوء استفاده عاطفی و روانی.....	۲۴
فصل پنجم، سوء استفاده خانگی.....	۲۸
فصل ششم: قلدری و قلدری رایانه ای.....	۲۹
نام و شماره تماس برخی مراکز مداخله گر و حمایتی در زمینه کودک آزاری می باید در دسترس شما باشد.....	۳۲
بخش دوم.....	۳۳
بزرگسالان.....	۳۵
فصل هفتم: سوء استفاده فیزیکی/جسمی.....	۳۶
فصل هشتم: سوء استفاده جنسی.....	۳۹

- فصل نهم: سوء استفاده عاطفی و روانی ۴۱
- فصل دهم: سوء استفاده مالی یا مادی ۴۳
- فصل یازدهم: برده داری مدرن ۴۶
- فصل دوازدهم: سوء استفاده مبتنی بر تبعیض ۴۸
- فصل سیزدهم: سوء استفاده یا خشونت خانگی ۵۰
- فصل چهاردهم: سوء استفاده سازمان یافته یا نهادینه شده ۵۵
- فصل پانزدهم: غفلت و اهمال یا اعمال مبتنی بر حذف و نادیده گرفتن و اهمال ۵۶
- فصل شانزدهم: غفلت از خود ۵۸
- فصل هفدهم: خطرات و آسیب های احتمالی ۶۰
- فصل هجدهم: سایر نشانه ها و علائم سوء استفاده ۶۲
- بخش سوم ۶۳
- فصل نوزدهم: سوء استفاده پیچیده ۶۵
- فصل بیستم: خشونت یا سوء استفاده های حیثیتی/ناموسی ۶۶
- فصل بیست و یکم: ازدواج اجباری ۶۹
- فصل بیست و دوم: ختنه یا ناقص سازی اندام جنسی زنان ۷۱
- فصل بیست و سوم: سوء استفاده روحی / معنوی ۷۲
- منابع ۷۶

مقدمه

هنگامی که مثلاً به نامهٔ پولس رسول به کلیسای غلاطیان توجه می‌کنیم، در آیهٔ سوم از فصل اول نامه، آنجا که پولس رسول سلامتی را از جانب خدای پدر و خداوندمان عیسی مسیح برای مردمان آن کلیسا می‌طلبد، به نظر می‌رسد که جدای از بار محتوای الهیاتی این عبارت که حاوی عنایت حضرت حق تعالی از طریق احاطهٔ سلامتی و آرامش وی بر آحاد ایمانداران است، این عبارت متضمن پاره‌ای ملاحظات عملی نیز باشد.

توجه به این ملاحظات عملی سبب می‌شود که در محیط کلیسایی وضعیت روانی و فیزیکی خاصی حاکم باشد که از جمله نتایج آن، وجود فضایی آکنده از سلامتی و آرامش و امنیت است. این جنبهٔ کاربردی از سلامتی و آرامش همان است که مثلاً تعرض بدان در کلیسای قرن‌تین باعث شد که پولس رسول در نامهٔ اول قرن‌تین به سالم سازی آن فضای مخدوش شده همت گمارد.

آیا امروزه ما نیز به عنوان جمع ایمانداران در هزارهٔ سوم میلادی در مواجهه با برخی رفتارها و روابطی که سعی دارند تا آن فضای مبتنی بر سلامتی را در کلیسا تحت تاثیر منفی خود قرار دهند، ملزم به واکنش‌های متناسب و مسئولانه هستیم؟

اگر پاسخ شما به این پرسش مثبت است پس باید به راه‌ها و راهکارهایی بیندیشیم که در جهت محافظت ایمانداران در محیط کلیسایی، پیش روی ما می‌تواند قرار گیرند.

وقتی در کتاب مقدس با کلمهٔ یونانی سلامتی «ایرینه» *eirēnē* و نیز عبری «شالوم» *shalom* مواجه می‌شویم، این کلمه که هم به معنای سلامتی و هم آرامش است، گویی به همهٔ کسانی که به کلیسا وارد می‌شوند می‌خواهد این پیغام ضمنی را بدهد که آنها در شالوم خدا قرار گرفته‌اند.

این در حقیقت، اطمینان بخشی به همهٔ کسانی است که به عنوان اعضای زندهٔ بدن مسیح، تشکیل دهندهٔ کلیسایی هستند که شخص مسیح، سر آن کلیسا می‌باشد.

از این منظر، اینکه در هر کلیسای ساختمانی مانند هر جای دیگر ممکن است، انسان‌ها دچار خطاهایی شوند که نتیجه آنها می‌تواند باعث آسیب رسیدن به گروه‌هایی از انسان‌ها و یا افرادی خاص شود، تهیه‌کنندگان این متن را بر آن داشته است تا نسبت به تهیه این محافظت‌نامه کلیسایی اقدام کنند.

در حقیقت، لازم است که با حرکت در مرزهای روشنی از رفتارها و روابط انسانی و نیز مقررات قانونی، کسانی را که عضو یک کلیسا هستند، متوجه این مهم نماییم که آنها از چه حق و حقوقی در رفتارهای کلیسایی برخوردار هستند و نیز لازم است که در کلیسا از چه رفتارها و روابطی پرهیز کنند. نیز این آگاهی را بیابند که در صورتیکه در خارج از روابط سالم کلیسایی با ایشان رفتار شد چگونه باید از خویش مراقبت نمایند؛ یا چگونه لازم است در خصوص رفتارهای ناصحیح با سایر کسانی که به دلایلی قدرت دفاع از خود را ندارند، رفتار صحیح مسئولیت‌پذیر و حمایتگر داشته باشند.

بخش اول

کودکان

کودکان

طبق تعریف پیمان نامه حقوق کودک^۱ هر انسانی که زیر ۱۸ سال سن دارد کودک محسوب می شود.

تعریف سوء استفاده: همه انواع خشونت شامل هر گونه آسیب یا تهدید سلامت جسم و روان و سوء استفاده جنسی یا بهره کشی و عدم رسیدگی به نیازهای اساسی و یا سعادت و رفاه و بهزیستی کودک که به دست والدین یا افراد مسئول یا سایر بزرگسالان به ضد افراد زیر ۱۸ سال است.

کسی ممکن است با آسیب رساندن و یا با کوتاهی کردن از پیشگیری یک آسیب، از کودکی سوء استفاده و یا غفلت کند. ممکن است کودکان در خانواده یا در چارچوب یک سازمان یا نهاد اجتماعی، مذهبی، توسط آشنایان شان یا توسط دیگران مورد سوء استفاده قرار بگیرند. کودکان همچنین ممکن است توسط یک یا چند بزرگسال یا توسط سایر کودک یا کودکان مورد سوء استفاده قرار گیرند.

انواع سوء استفاده:

- فیزیکی/جسمی
- غفلت و مسامحه
- عاطفی
- جنسی

¹ Article 1, Convention on the Rights of the Child

فصل اول: سوء استفاده فیزیکی/جسمی^۱

سوء استفاده فیزیکی/جسمی می تواند صدمه جسمانی به همراه داشته باشد یا نداشته باشد. و سوء رفتار فیزیکی، آن است که در نهایت، عدم راحتی فیزیکی غیر قابل توجیه را در قربانی منجر می شود. برای مثال باعث جراحت و صدمه جسمانی، درد یا ناهنجاری فیزیکی یا روانی در قربانی بشود.

اعمال سوء استفاده گرایانه:

- کتک زدن
- چک زدن
- هول دادن
- پرت کردن
- شکستگی استخوان
- لگد زدن
- لرزاندن و تکان دادن
- مهار کردن نامناسب
- امتناع از دادن دارو یا استفاده نامناسب از دارو
- فشردن
- گاز گرفتن
- خفه کردن
- مسموم کردن
- منزوی یا زندانی کردن
- غرق کردن

¹ Physical Abuse

- کشتن
- ایجاد بیماری یا عوارض بیماری در کودک توسط والدین، قیم یا مراقب نیز مصداق سوء استفاده جسمی است

نشانه ها و علائم احتمالی

- بریدگی ها، پارگی جوارح، زخم های ناشی از سوراخ شدگ ، زخم های باز، کبودی، زخم شلاق، کبودی دور چشم، سوختگی ها، آثار گاز گرفتگی، استخوان های شکسته و شکستگی جمجمه
- جراحات درمان نشده، یا رها شده در مراحل مختلف درمان، یا جراحات کامل درمان نشده
- وضعیت بد پوستی یا کمبود بهداشت پوستی
- کمبود آب بدن و یا سوء تغذیه بدون علت و وابسته به وجود یک بیماری
- احتیاط فراوان در تماس فیزیکی با بالغین
- کنار کشیدن و یا حالت دفاعی گرفتن ناشی از ترس در پاسخ به حرکت ناگهانی بزرگسالان
- حالت گوشه گیری یا پرخاشگری شدید
- نشانه های فیزیکی که بیانگر در معرض تنبیه بدنی بودن، یا نشانه های بسته شدن است
- ترس شدید از والدین
- کودک هنگام صدا کردن بسیار سریع خود را می رساند
- کودک اعلام می کند که از سوی والدین کتک می خورد
- برای علت ایجاد آسیب های بدنی خود دلایل نامتناسب، مختلف و ناپاورانه می آورند
- خانواده این کودکان رفت و آمد محدود و کمی دارند و معمولاً اجتماع گریزند

- والدین نمی گذارند کودکان با دوستانشان رفت و آمد کنند
- والدین نمی گذارند کودک در فعالیت های اجتماعی مدرسه شرکت کند
- والدین در صحبت کردن از کلمات تحقیرآمیز و توهین آمیز استفاده می کنند
- ازدست دادن وزن
- لباس یا رختخواب کشیف
- قاب عینک یا شیشه عینک شکسته
- استفاده نا مناسب از دارو، بیش مصرفی یا کم مصرفی دارو
- چمباتمه زدن یا لرزیدن از ترس
- اضطراب های عاطفی، عزت نفس پایین، خود آزاری
- بیان اینکه کتک خورده اند، یا مورد بدرفتاری قرار گرفته اند
- رفتارهای خشونت آمیز یا رفتارهای تند ناگهانی و انفجاری
- امتناع برای تعویض لباس یا پوشیدن لباس های پوشیده برای مثال در هوای گرم
- افسردگی
- کنارکشیدن از دیگران

می بایست به خاطر داشت که بسیاری از کودکان بر اثر جست و خیز و بازی های کودکانه گاهی دچار آسیب های جسمی می شوند. با این وجود می بایست به این موارد توجه نموده، بررسی کرد: کیبودی یا جراحاتی که یا توضیح داده نشده اند یا با توضیحات ارائه شده تطابق ندارند. نیز جراحاتی که بر قسمت های نرم بدن ظاهر می شوند، یعنی جاهایی که جراحات تصادفی غیر محتمل هستند؛ برای مثال جراحاتی که بر گونه ها، شکم، پشت و باسن آشکار شده اند.

تاخیر در دریافت درمان پزشکی در شرایطی که درمان پزشکی بطور آشکارا ضروری است، و این مورد از جمله موارد نگرانی به شمار می رود.

کودکان همچنین ممکن است این موارد را نشان دهند:

- ترس از حضور والدین برای ارائه توضیحات

- فرار از خانه

فصل دوم: سوء استفاده جنسی^۱

عمل و رفتار جنسی که بدون اعلام رضایت آگاهانه فرد دیگر انجام شود، سوء استفاده جنسی به شمار می‌رود.

سوء استفاده جنسی از کودک عبارت است از: تماس جنسی یک فرد بزرگسال (بالای ۱۸ سال (با یک کودک) کمتر از ۱۸ سال) را سوء استفاده جنسی از کودک گویند. چنین رفتاری، سوء استفاده تماسی یا غیر تماسی را شامل می‌شود. سوء استفاده تماسی ممکن است شامل این موارد شود: تجاوز جنسی، رفتار ناشایست یا آزار جنسی^۲، واداشتن به لمس کردن فرد دیگر، مقاربت جنسی یا تحت فشار قرار گرفتن برای ابراز رضایت به انجام عمل جنسی.

سوء استفاده جنسی از کودک شامل این موارد است:

استفاده از کودک برای تحریک جنسی بزرگسالان، اغوا یا اجبار کودک به انجام فعالیت جنسی، یا غیر تماسی؛ انجام فعالیت جنسی در حضور کودکان، نشان دادن تصاویر هرزه (پورن) به کودکان، لذت جویی از کودکان همراه با دخول، لمس آلت تناسلی بدون دخول، تفخیز و رابطه جنسی دهانی یا اعمال غیر نفوذی مانند خودارضایی، بوسیدن، لمس کردن از روی لباس، تشویق کودکان به انجام رفتارهای نامناسب جنسی، یا گرومینگ^۳ (فرایند آماده سازی قربانی، برای شروع سوء استفاده جنسی) و امثال آن. باید خاطر نشان کرد بهره کشی جنسی کودکان معمولاً با تطمیع یا تحت فشار قرار دادن و استفاده از زور و یا از طریق فریب دادن یا اغوا نمودن قربانی اتفاق می‌افتد. چنانچه فرد سوء استفاده کننده کمتر از ۱۸ سال سن داشته باشد، در صورتی به آن

¹ Sexual Abuse

² Sexual harassment

³ Grooming

تماس سوء استفاده جنسی اطلاق می شود که تفاوت سنی او با کودک قربانی قابل توجه بوده، یا او را به زور به رابطه جنسی وادار کرده باشد. سوء استفاده کننده ممکن است یک یا چند نفر، هم جنس یا غیر هم جنس باشند. همچنین حائز اهمیت است که به یاد داشته باشید که تنها مردان بزرگسال نیستند که کودکان را مورد سوء استفاده جنسی قرار می دهند بلکه در مواردی این رفتار می تواند توسط زنان و همچنین توسط سایر کودکان یا نوجوانان صورت پذیرد.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- تجاوز
- آزار جنسی¹
- بوسیدن
- دستمالی کردن
- مشارکت دادن کودکان در تماشا یا تولید تصاویر جنسی یا تماشای اعمال جنسی
- دانلود تصاویر سوء استفاده از کودکان
- عورت نمایی
- تشویق کودکان به انجام رفتارهای جنسی
- ارسال پیامک یا ایمیل های با محتوای جنسی و ارسال تصاویر حاوی صحنه های جنسی
- گرومینگ (روند آماده سازی برای سوء استفاده جنسی از کودکان)

نشانه ها و علائم احتمالی

- کبودی ها و صدمات اطراف سینه یا اندام تناسلی

¹ Sexual harassment

- عفونت های عضو تناسلی یا بیماری های مقاربتی که توضیح داده نشده اند
- خونریزی واژن یا مقعد که توضیح داده نشده اند
- علائم و نشانه های بیماری های مقاربتی
- دیدن کابوس های شبانه
- تغییر رنگ در لباس های زیر
- کودک اذعان می کند که مورد تجاوز یا تعرض جنسی قرار گرفته است
- درد یا خارش در ناحیه تناسلی
- دل درد یا ناراحتی در ناحیه دل هنگام راه رفتن یا نشستن
- بارداری

تغییرات رفتاری که ممکن است بیانگر سوء استفاده جنسی باشند عبارتند از:

- تغییرات ناگهانی یا غیر قابل توضیح در رفتار، برای مثال: خشن شدن یا گوشه گیر شدن
- ترس از تنها ماندن با شخص یا گروه خاصی
- داشتن کابوس های شبانه
- فرار از خانه
- مطلع بودن از مسایل و روابط جنسی که فراتر از سن یا سطح رشد کودک است
- نقاشی های جنسی یا استفاده از زبان و صحبت های جنسی
- شب ادراری
- مشکلات مربوط به میزان خوردن، مانند پرخوری یا بی اشتهايي
- صدمه زدن به خود، داشتن افکار خودکشی، تلاش برای خودکشی
- داشتن مشکلات مربوط به مواد مخدر
- برخورداری ناگهانی و غیر قابل توضیح از منابع مالی
- نداشتن اجازه برای داشتن دوست (به ویژه در سنين بلوغ)

- داشتن رفتار و کردار آشکار جنسی بخصوص وقتی کودکان چنین رفتاری در برابر بزرگسالان داشته باشند

برخی از اعمال سوء استفاده گرایانه جنسی به شرح زیر است:

سوء استفاده بصری:

- قرار دادن کودکان در معرض فیلم و عکس با محتوای جنسی و هرزه نگاری (پورنوگرافی)
- دیده شدن کودکان توسط دیگران در حمام و توالت
- اجبار به مشاهده روابط جنسی
- نشان دادن اندام های جنسی

سوء استفاده سمعی:

- شوخی ها و جوک های جنسی
- استفاده از الفاظ رکیک
- اجبار به شنیدن صدای رابطه جنسی

سوء استفاده لمسی:

- لمس اندام های خصوصی کودک
- انجام انواع دخول
- لمس اندام های جنسی بزرگسال توسط کودک

بهره کشی جنسی:

- ازدواج زود هنگام
- استفاده از کودکان در پورنوگرافی
- اجبار به فحشا

سوء استفاده جنسی: گرومینگ

(فرایند آماده سازی قربانی، برای شروع سوء استفاده جنسی)

تعریف: گرومینگ از اشکال سوء استفاده جنسی است که بر فرایند برقراری ارتباط یک بزرگسال با افراد زیر سن قانونی اطلاق می‌شود که هدف از آن، بدست آوردن اعتماد و ایجاد رابطه صمیمی به منظور بی دفاع کردن کودک به جهت سوء استفاده جنسی است. در ارتباط، مرحله آماده سازی زمانی است که فرد سوء استفاده گر با کودکان روابط عاطفی برقرار می‌کند تا اعتماد آنها را با نیت سوء استفاده جنسی، بهره برداری جنسی یا قاچاق جلب کند. فرایند آماده سازی ممکن است تهدید یا رشوه را نیز شامل شود، که طی آن قربانی قانع می‌شود که تقاضای کمک دریافت کردن، غیر ممکن است. نیز این ارتباط ممکن است به عنوان یک رابطه دوستی نزدیک و ناسالم ظاهر شود، رابطه ای که در آن، ارتباط از مرزهای تایید شده فراتر رفته یا این مرزها را نقض کرده‌اند. کودکان و یا نوجوانان ممکن است به صورت تماس حضوری یا توسط فضای مجازی، توسط غریبه ها یا فردی آشنا مورد سوء استفاده قرار گیرند. برای مثال کودکان ممکن است توسط عضوی از خانواده، یا افراد دارای منصب و تخصص یا حتی مراکز مذهبی چون اعضای کلیسا یا مسئولین، هدف گرومینگ قرار گیرند .

باید خاطر نشان کرد شیوه‌های تماس آنلاین از طریق شبکه‌های اجتماعی و کارافزارهای (اپلیکیشن‌ها) چت کردن (بیشتر در گوشی‌های هوشمند) اغلب برای این فرایند سوء استفاده مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ هرچند این فرایند می‌تواند به صورت حضوری نیز انجام شود. البته، وقتی فرایند آماده سازی به صورت آنلاین انجام شود، تغییر یا پنهان کردن هویت، از جمله پنهان سازی جنسیت، موقعیت مکانی و سن و سال، برای سوء استفاده گر آسان خواهد بود.

علائم فرآیند گرومینگ

علائم گرومینگ همیشه آشکار نیست، و فرد سوء استفاده گر اغلب مقدمات بسیاری را رعایت می کند تا شناسایی نشود. کودکانی که هدف گرومینگ قرار می گیرند، ممکن است:

- خیلی مرموز شوند، از جمله درباره کارهایی که در فضای مجازی انجام می دهند.
- دوست پسر یا دوست دخترهای بزرگتر از خودشان داشته باشند.
- برای ملاقات با دوستان به مکان های غیر معمول بروند.
- چیزهای جدیدی از جمله لباس یا گوشی هوشمند داشته باشند، اما نمی توانند یا نمی خواهند توضیح دهند از کجا این چیزهای جدید را بدست آورده اند.
- به مواد مخدر و الکل دسترسی دارند.

در کودکان بزرگتر علائم گرومینگ ممکن است به راحتی با رفتارهای «عادی دوران بلوغ» اشتباه گرفته شوند، اما ممکن است در رفتار یا شخصیت فرد متوجه تغییرات غیرقابل توضیح شده باشید، یا متوجه رفتارهای نامتناسب با سن آنها شده باشید.

گرومینگ چگونه اتفاق می افتد؟

فرآیند آماده سازی هم آنلاین و هم حضوری اتفاق می افتد. افراد سوء استفاده گر نیت های حقیقی خود را پنهان می کنند و ممکن است زمان زیادی را صرف کسب اعتماد کودک مورد نظر کنند. سوء استفاده گران ممکن است سعی کنند اعتماد کل خانواده را جلب کنند تا به آنها اجازه دهند با کودکان تنها بمانند، و اگر سوء استفاده گر در محیط کار با کودکان سر و کار داشته باشد، همین روش را با همکاران خود به کار می برد.

سوء استفاده گران که به دنبال فرصت برای آغاز سوء استفاده جنسی از کودکان هستند، به این ترتیب عمل می کنند:

- هویت خود را پنهان می کنند و خود را شخصی متفاوت معرفی می کنند؛ برای مثال با ارتباط در فضای مجازی می گویند هم سن قربانی مورد هدف هستند
- به درد و دل های کودک یا نوجوان گوش داده، توصیه ارائه می دهند یا از خود درک و همدردی نشان می دهند
- هدیه می خرند
- به کودکان توجه نشان می دهند
- از جایگاه یا اعتبار حرفه ای خود استفاده می کنند
- کودکان را به سفر، گردش یا تعطیلات می برند

راهکار جهت پیشگیری

- آگاهی داشتن و مطالعه و ارائه آموزش های لازم به مسئولین و والدین در خصوص فرایند گرومینگ و درک تاثیر آن
- آموزش به کودکان در خصوص خطرات و شیوه های گرومینگ
- راهنمایی در خصوص امنیت فضای مجازی برای مسئولین، والدین و کودکان

سوء استفاده جنسی: بهره کشی جنسی از کودکان¹

بهره کشی جنسی از کودکان یکی از اشکال سوء استفاده جنسی است. بهره کشی جنسی ممکن است تماس فیزیکی را شامل شود، از جمله تجاوز نفوذی (برای مثال: تجاوز جنسی یا سکس دهانی)، یا اعمال غیر نفوذی مانند خود ارضایی، بوسیدن، مالیدن و لمس از روی لباس. همچنین ممکن است اعمال غیر تماسی را شامل شود، مانند مداخله دادن کودکان در روند تولید تصاویر جنسی، واداشتن کودکان به تماشای تصاویر جنسی، یا تماشای عمل جنسی، تشویق کودکان به انجام رفتارهای نامناسب جنسی، و یا گرومینگ به جهت آماده سازی کودک برای سوء استفاده به صورت حضوری یا از طریق اینترنت.

سوء استفاده در جایی اتفاق می افتد که فردی یا گروهی برای به زور وادار کردن، استفاده یا فریب کودک یا نوجوان زیر سن ۱۸ سال برای تن دادن به اعمال جنسی در مقابل دریافت چیزی که قربانی لازم دارد یا می خواهد، یا برای کسب سود مالی یا ارتقاء موقعیت فرد سوء استفاده گر یا فرد تسهیل کننده موقعیت، از عدم توازن قدرت سود می برد.

قربانی ممکن است مورد بهره برداری جنسی قرار گرفته باشد حتی در شرایطی که عمل جنسی به ظاهر مبتنی بر رضایت طرفین بوده باشد. بهره برداری جنسی از کودکان همیشه تماس جنسی را شامل نمی شود، بلکه می تواند از طریق استفاده از تکنولوژی صورت پذیرد.

مانند تمام اشکال سوء استفاده جنسی، بهره کشی جنسی از کودکان

- می تواند بر هر کودک و نوجوان (مذکر یا مونث) زیر ۱۸ سال اثر بگذارد
- می تواند قربانیان همچنان مورد سوء استفاده قرار گیرند، هر چند عملکرد جنسی ظاهرا با رضایت طرفین صورت گرفته باشد
- می تواند هر دو گونه تماس (تماس نفوذی و غیرنفوذی)، و عمل جنسی غیر تماسی را شامل شود

¹ Child Sexual Exploitation

- می تواند حضوری یا از طریق تکنولوژی یا از ترکیبی از هر دو صورت باشد
- می تواند زور یا تکنیک های مبتنی بر اغوا و تطمیع برای قبول رابطه را شامل شود و ممکن است با خشونت و تهدید به خشونت همراه باشد یا نباشد
- ممکن است بدون اطلاع مستقیم کودک یا نوجوان صورت پذیرد (برای مثال از طریق کپی فیلم یا تصاویری که ساخته اند و در فضای رسانه های جمعی پخش کرده اند)
- ممکن است فرد یا گروه های مختلف، مرد یا زن و کودکان و بزرگسالان مرتکب بهره کشی جنسی کودکان شوند. سوء استفاده ممکن است یک بار یا چند بار در یک دوره زمانی رخ دهد، و دامنه آن از سوء استفاده هایی با فرصت طلبی تا سوء استفاده سازمان یافته، متغیر باشد
- می بایست تاکید کرد با برخی اشکال عدم توازن قدرت به نفع کسانی که مرتکب این سوء استفاده ها می شوند، قابل تشخیص است. در حالی که سن می تواند یکی از بارزترین شاخصه این گونه عدم توازن قدرت باشد، این نوع عدم توازن می تواند ناشی از دامنه ای از سایر فاکتورها نیز باشد، برای مثال: جنس، هویت جنسی، توانایی ادراک ذهنی، قدرت فیزیکی، موقعیت اجتماعی، مذهبی و دستیابی به منابع اقتصادی و سایر منابع.

نشانه های احتمالی سوء استفاده جنسی از کودکان

فهرست پیش رو، از نشانه های سوء استفاده جنسی کودکان، در واقع فهرست کامل و قطعی نیست اما علائمی را برجسته می کنند که می توانند در زمینه شناسایی نشانه های احتمالی بهره برداری جنسی از کودکان ما را یاری کنند.

باید خاطر نشان کرد دیدن هر کدام از موارد زیر به تنهایی لزوماً به معنای سوء استفاده جنسی نیست اما می تواند زنگ خطری برای توجه، تحقیق و بررسی های دقیق باشد:

- رازداری به معنای اینکه کودک وادار به رازداری شده است
- رفتارهای مشکوکی که قابل توضیح نیست
- رفتار جنسی مدارانه یا رفتار نامناسب جنسی
- رفتارهای پرخطر جنسی
- علائم و نشانه های بیماری های مقاربتی
- بارداری، سقط جنین خواسته و یا ناخواسته
- دریافت تکراری هدایای غیرمنتظره یا هدایا از افراد ناشناس
- داشتن چندین تلفن همراه و نگرانی راجع به از دست دادن تماس ها
- داشتن چیزهای جدید که خرید آنها برایشان بیشتر از توان مالی شان باشد، (مانند: لباس، تلفن همراه) یا عادت های گران (مانند: مصرف الکل، مواد مخدر)
- تغییر در عادات لباس پوشیدن
- رفتن به جاهای غیر معمول با ادعای ملاقات دوستان
- تماس با افراد مشکل دار شناخته شده، یا افرادی که دارای سوء سابقه در زمینه ارتکاب سوء استفاده هستند
- درگیر بودن با روابط سوء استفاده گرایانه، هراسان و ترسیده بودن از برخی افراد یا موقعیت های خاص
- تغییرات غیر قابل توضیح در رفتار یا شخصیت - برای مثال: تغییرات دائمی حالات روحی، رفتار متزلزل، استرس عاطفی
- آسیب رساندن به خود، فکر کردن به خودکشی، تلاش برای خودکشی، بیش مصرفی دارو، ناهنجاری ها در رژیم غذایی یا خوراکی، سوء استفاده از مواد مخدر یا الکل
- مشارکت در جرم

- آسیب بدنی بر اثر تجاوز فیزیکی، نشانه های بستن، مهار کردن، تجاوز یا آسیب های جنسی
- علائم و نشانه های بیماری های مقاربتی
- ادرار خونی
- کبودی و تورم در ناحیه تناسلی
- وجود خون و چرک در ناحیه تناسلی
- تغییر رنگ در لباس های زیر
- خونریزی از ناحیه مقعد
- خاراندن مکرر ناحیه تناسلی
- دیدن کابوس های شبانه

باید خاطر نشان کرد که شخص سوء استفاده کننده از راه های مختلف تلاش می کند تا کودک در خصوص تجربیات خود سخن نگوید. در زیر برخی بر شمرده می شود:

- سرزنش کودک
 - مسئولیت آزار به دوش کودک انداختن
 - ترساندن کودک از واکنش احتمالی اطرافیان و مسئولین
 - گیج نمودن کودک و مخدوش کردن واقعیات
 - تهدید کردن و ترساندن کودک
 - طبیعی جلوه دادن این رفتار های جنسی
- والدین و مسئولین می بایست در تقویت مهارت های جرأت نه گفتن در کودکان، نیز افزایش اعتماد به نفس آنها، همچنین افزایش اعتماد به گفتگو با والدین یا مسئولین در خصوص سوء استفاده، اهتمام ورزند؛ زیرا این امور می تواند کودک را تا حد زیادی در برابر سوء استفاده محافظت نماید.

فصل سوم: غفلت یا مسامحه¹

هر گونه بی توجهی به نیازهای اولیه و حقوق اساسی کودک مانند تغذیه، بهداشت، داشتن سرپناه، پوشش کافی، امنیت، محبت و آموزش به گونهای که سلامت و بهزیستی جسمانی و روان شناختی، آسیب دیده یا به خطر افتد، مصداق کودک آزاری غفلت یا مسامحه است.

اعمال سوء استفاده گریانه

- غفلت، کوتاهی دائمی در تامین نیازهای ضروری را شامل می شود، برای مثال:

غفلت جسمی

- غذای کافی
- پوشاک
- سرپناه (شامل محرومیت از سرپناه و رها کردن کودک)
- مراقبت فردی
- کوتاهی در مراقبت از کودک درمقابل صدمه یا خطر فیزیکی یا عاطفی
- کوتاهی از تامین نظارت کافی، شامل بکارگیری مراقبین اهمال کار
- کوتاهی در تامین دسترسی به مراقبت ها یا درمان های پزشکی مناسب
- دریغ کردن تعمدی کمک های اساسی - برای مثال: کمک های بینایی یا شنوایی
- بی توجهی به سلامت و امنیت کودک از قبیل بی توجهی به خطرات احتمالی در خانه، رانندگی خطرآفرین در حالی که کودک در داخل ماشین است
- تنها گذاشتن کودکان در خانه بدون مراقب

¹ Neglect

غفلت عاطفی

- محرومیت یا کمبود کودک از محبت و عاطفه
- قرار دادن کودک در موقعیت‌هایی که مناسب سن او نیست مانند مشاجرات زناشویی، بیان یا مشارکت کودک در موضوعاتی که برای سن کودک نا مناسب است
- اجازه دادن به کودک برای مصرف مشروبات الکلی، مواد مخدر و داروهای روان گردان (در صورت عدم تجویز پزشک متخصص)
- عدم مداخله در رفتارهای ضد اجتماعی کودک
- کوتاهی از تامین حمایت‌های ضروری روانشناختی
- مشارکت کودک در مراسم و آیین‌های مذهبی و فرقه ای که به کودک آسیب می‌زند مانند احضار روح، اخراج ارواح، مراسم زار و نظائر آن
- رد تماس‌های اجتماعی، مذهبی یا فرهنگی
- کمبود نظارت کافی

غفلت تحصیلی

- غفلت نسبت به ورود و ادامه تحصیل کودک در مدرسه
- اجازه دادن یا بهانه تراشی برای غیبت‌های کودک از مدرسه
- عدم پیگیری دسترسی به خدمات لازم برای نیازهای تحصیلی ویژه کودکان

علائم و نشانه‌های احتمالی

- کثیفی، بوی مدفوع یا ادرار، یا سایر خطرات بهداشتی و ایمنی در فضای زندگی فرد آسیب پذیر
- جوش، زخم و شپش در بدن فرد آسیب پذیر
- لباس ناکافی

- مشکلات پزشکی درمان نشده
- بهداشت فردی ضعیف
- استفادهٔ بیش از حد زیاد یا کم از دارو برای درمان
- شرایط کثیف و آلوده
- گرسنگی های درازمدت، که گاهی به دزدی غذا توسط فرد می انجامد
- از دست دادن وزن یا دائما کم وزن یا اضافه وزن شدید داشتن
- وزن کم برای سنش
- تنها گذاشتن کودک بدون سرپرست مناسب
- رفتار با کودک به گونه ای متفاوت از خواهر و برادرهایش

تغییرات رفتاری که می تواند نشان دهندهٔ غفلت باشند، ممکن است شامل این

موارد باشد:

- شکایت دائمی از خستگی
- عدم درخواست کمک پزشکی یا غفلت از وقت های از قبل تعیین شده پزشکی
- داشتن دوستان کم
- اقرار به تنها یا بدون مراقبت مناسب گذاشته شدن آنها
- غیبت های غیر قابل توضیح در مدرسه
- نداشتن اعتماد به نفس کافی
- گوشه گیری

فصل چهارم: سوء استفاده عاطفی و روانی¹

سوء استفاده عاطفی یا روانی به آن دسته از خشونت ها و بد رفتاری های مدامی اطلاق می شود که به جای آثار جسمی عمدتاً آثار روانی و عاطفی دارند و اغلب تأثیرات منفی جبران ناپذیری روی سلامت عاطفی روانی فرد باقی می گذارد. این نوع سوء استفاده ماهیتاً عاطفی و روانی است نه جسمی.

سوء استفاده عاطفی یا روانی در کودکان، تأثیر جدی منفی بر رشد روانی عاطفی کودک می گذارد.

سوء استفاده عاطفی می تواند شامل موارد زیر باشد.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- تهدیدها و آزارهای کلامی
- تحقیر کردن
- طرد کردن
- سرزنش کردن، شرمنده کردن
- خجالت دادن و محکوم کردن
- پرهیز از صدا کردن اسم کودک و نامیدن او با القاب و برچسب های تحقیرآمیز
- تمسخر کردن
- مقایسه منفی
- کنترل شدید و نامعقول
- فشار و اجبار نامتعارف
- ترساندن و ارباب کردن
- نادیده گرفتن فرد

¹ Emotional and Psychological abuse

- عدم فرصت به فرد جهت ابراز نظر
- کمبود عشق یا محبت به عنوان ابزار برای کنترل یا مجازات
- ایجاد احساس بی ارزشی
- عدم رعایت حریم خصوصی یا انتخاب
- منزوی کردن از خانواده و دوستان و منابع و خدمات مددکاری و حمایتی
- منزوی کردن از خانواده/دوستان و محروم کردن از پشتیبانی
- انتظار از کودک برای انجام کارهایی که فراتر از توانایی های رشدی و روانی کودک است
- محافظت بیش از حدی که مانع رشد طبیعی و مشارکت کودک در تعاملات اجتماعی شود
- اعمال خشونت به ضد همسر در برابر چشمان کودک یا مشارکت کودک در درگیری های بزرگسالان

نشانه ها و علائم احتمالی

- احساس درماندگی و بیچارگی
- گیجی یا گمراهی
- خشم بدون دلیل مشخص
- تغییرات ناگهانی در رفتار
- نیاز به جلب توجه و عاطفه از سوی دیگر بزرگسالان
- افت تحصیلی و عملکرد در مدرسه
- ترس از والدین یا اعلام عدم علاقه به آنها
- احساس نفرت نسبت به دیگر همسالان که در شرایط بهتری هستند
- تغییر در رفتار و گفتار مانند بی خوابی یا لکنت زبان
- شب ادراری

- شکایت مداوم از سردرد، دل درد یا دیگر دردهای جسمی با منبع نامشخص
- فقدان علاقه به فعالیت های اجتماعی
- افسردگی
- تاخیر در رشد عاطفی
- تمایل به خود زنی یا آسیب رساندن عمدی به خود و به دیگران
- اضطراب
- عزت نفس پایین
- رفتار غیرمعمول مانند کندن مو، جویدن ناخن
- ترس غیر قابل توضیح
- انکار وضعیتی که در آن قرار دارد
- گوشه گیری غیر ارتباطی یا عدم پاسخگویی
- اذعان به اینکه از طریق اعمال سوء استفاده گرایانه، مورد سوء استفاده قرار گرفته اند
- عدم توانایی در بازی
- ترس از اشتباه کردن
- اختلالات ناگهانی در گفتار
- خودزنی
- ترس از اینکه شرایط ایشان با والدین در میان گذاشته شود

برخی از عوارض سوء استفاده عاطفی عبارتند از:

- مشکل اختلال در حفظ رابطه سالم با بزرگسالان به خصوص فرد آزارگر
- عدم توانایی ایجاد رابطه احساسی یا عاشقانه در بزرگسالی و حفظ زندگی مشترک
- شکل گیری وابستگی ناسالم در بزرگسالی
- عدم توانایی دست یابی به الگوی درست حل اختلاف

- خشونت در روابط فردی و اجتماعی
 - افزایش خطر ابتلا به بیماری های روانی مانند اضطراب، افسردگی و افکار خودکشی
 - افزایش خطر تکرار چرخه خشونت در بزرگسالی نسبت به کودکان
- تشخیص سوء استفاده عاطفی از کودکان با بررسی رفتارهای بزرگسالان نیز ممکن است. برای مثال، تحقیر کودک در جمع، پذیرش واضح و صریح تنفر از فرزند، تنبیه شدید، داشتن انتظارات نامعقول و بی تفاوتی نسبت به کودک.
- باید توجه داشت که خشونت عاطفی نسبت به کودک لزوماً توسط والدین صورت نمی گیرد هر چند معمولاً والدین اولین کسانی هستند که به آنها شک برده می شود، اما هر مقام و فردی در رابطه با کودک می تواند چنین رفتاری را با او داشته باشد؛ برای مثال معلم مدرسه، نامادری یا ناپدری و حتی این اعمال می تواند توسط مسئولین کلیسا یا کانون شادی رخ دهد.

فصل پنجم، سوء استفاده خانگی^۱

در میان چهار دسته از انواع سوء استفاده و غفلت از کودکان که پیشتر در بالا ذکر شد، فاکتورهای دیگری نیز وجود دارند که به رفتار والدین و مراقبین بستگی دارند و تاثیر به سزایی بر کودکان می گذارند؛ یکی از این فاکتورها، سوء استفاده و خشونت خانگی است. کودکان می توانند با دیدن، شنیدن و زندگی کردن با سوء استفاده و خشونت خانگی و سوء استفاده، و یا با گیر کردن مستقیم در فضایی پر از خشونت خانگی، تحت تاثیر قرار گیرند؛ چه این کودکان در تلاش باشند به کسی کمک کنند و چه مستقیماً هدف خشونت خانگی قرار گیرند .

برای اطلاعات بیشتر به فصل سیزدهم، خشونت خانگی در بخش بزرگسالان رجوع شود.

¹ Domestic abuse

فصل ششم: قلدری و قلدری رایانه ای¹

قلدری به عمل ارباب یک شخص ضعیف اشاره دارد و می تواند به طور جدی به سلامت عاطفی، روانی و جسمی فرد آسیب بزند.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- اسم های مسخره روی کسی گذاشتن
- کتک زدن
- هل دادن
- شایعه پراکنی ها
- تهدید کردن و خراب کردن وجهه دیگری
- پرخاشگری جسمی و کلامی
- منزوی ساختن

نشانه ها و علائم احتمالی

- اکراه از رفتن به مدرسه
- کودک از رفتن به مدرسه یا سوار شدن به سرویس به مدرسه اکراه دارد
- عدم مشارکت در فعالیت های بعد از مدرسه
- نشانه های گرسنگی غیر معمول که می تواند نشانه این باشد که کسی تغذیه یا پول برای خرید تغذیه را سرقت می کند
- علائم پریشانی فیزیکی مانند سردرد، درد معده و تهوع را از خود نشان دادن
- دلشوره و اضطراب دائم
- عملکرد در مدرسه (نمرات، مشق شب، حضور) به طور ناگهانی کاهش می یابد

¹ Bullying and Cyberbullying

- اعمال خشن، عصبانیت‌های غیر قابل توضیح
- با یک تماس تلفنی تغییر رفتار مشخص را نشان می‌دهد
- شروع به درخواست پول توجیبی بیشتر می‌کند بدون توضیح روشن از اینکه چرا مورد نیاز است
- کبودی یا آسیب‌های غیر قابل توضیح

چنین مواردی هر جایی ممکن است رخ دهند؛ در مدرس، محیط‌های ورزشی، اجتماعی، مذهبی، در منزل یا به صورت آنلاین. اغلب طی زمان طولانی تکرار می‌شوند و می‌توانند هم از نظر فیزیکی و هم از نظر عاطفی به کودک صدمه بزنند. قلدری کردن‌هایی که به صورت آنلاین با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، بازی‌های آنلاین و گوشی‌های موبایل، رخ می‌دهند، اغلب قلدری کردن رایانه‌ای می‌نامند. در چنین وضعیت‌هایی، کودک احساس می‌کند هیچ راه فراری ندارد، زیرا هر جا آنها باشند و هر زمان از روز یا شب، این قلدری می‌تواند اتفاق بیفتد.

هرگز در مقابل کودک آزاری مسامحه نکنید

در صورتی که تشخیص می دهید کودکی به نوعی تحت سوءاستفاده قرار دارد، اقدامات زیر می تواند مفید باشد:

- ◀ کودک را به محلی امن و آرام ببرید
- ◀ اطلاعاتی دقیق از چگونگی آزارهایی که به او رسیده کسب کنید
- ◀ آرام باشید و کودک را عصبانی نکنید
- ◀ برای اینکه کودک درباره آزارهایی که دیده صحبت کند، به او اطمینان قلبی بدهید تا اعتمادش را جلب کرده و تمامی اتفاقات را صادقانه بیان کند؛ نیز او را مجبور به توضیح دادن نکنید
- ◀ به کودک بگویید به او کمک می کنید و از دیگران نیز برایش کمک خواهید گرفت
- ◀ سعی کنید اطلاعاتی را که به دست آورده اید یادداشت کنید
- ◀ از متخصصین در این زمینه یاری بطلبید
- ◀ فوراً به مقامات مسئول در این زمینه گزارش دهید

نام و شماره تماس برخی مراکز مداخله گر و حمایتی در زمینه کودک آزاری می باید در دسترس شما باشد.
32

نام و شماره تماس برخی مراکز مداخله گر و حمایتی در زمینه کودک آزاری می باید در دسترس شما باشد.

United Kingdom

انگلستان

NSPCC: 0808 800 5000

NAPAC: 0808 801 0331

0800 1111..... خط کودکان:

0808 1000 900 همین حالا متوقف کن:

116 123 سامری‌ها:

0808 800 2222 زندگی خانوادگی:

0808 2000 247..... خشونت خانگی:

0808 8010 327 خط مشاوره مردان:

0800 0699 784 خط ملی مراقبت:

اگر خطر فوری یا جدی وجود دارد، لطفاً فوراً با شماره 999 با پلیس تماس بگیرید.

بخش دوم
بزرگسالان

بزرگسالان

انواع بسیار گوناگونی از سوء استفاده وجود دارد، که وجه مشترک آن بر رفتاری دلالت دارد که با سوء نیت و تعمد منجر به صدمه به شخص دیگر شود. این سوء استفاده‌ها ناقض حقوق فردی و مدنی افراد بوده، در بدترین موارد می‌تواند منجر به مرگ دیگری شود.

این انواع مختلف عبارتند از:

- سوء استفاده جسمی
- سوء استفاده جنسی
- سوء استفاده روانی یا عاطفی
- سوء استفاده مالی یا مادی
- برده داری مدرن
- سوء استفاده مبتنی بر تبعیض
- خشونت یا سوء استفاده خانگی
- سوء استفاده سازمان یافته یا نهادینه شده
- غفلت یا اعمال مبتنی بر حذف و نادیده گرفتن
- غفلت از خود
- سوء استفاده مذهبی

فصل هفتم: سوء استفاده فیزیکی/جسمی¹

سوء استفاده جسمی می تواند صدمه جسمانی به همراه داشته باشد یا نداشته باشد. این موارد، آن گونه سوء رفتار فیزیکی را شامل می شود که در نهایت عدم راحتی فیزیکی غیر قابل توجهیه را در قربانی منجر می شود. برای مثال باعث جراحت و صدمه جسمانی، درد یا ناهنجاری فیزیکی یا روانی در قربانی می شود.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- کتک زدن
- چک زدن
- هل دادن
- لگد زدن
- نیشگون گرفتن
- کشیدن مو
- تحریم فیزیکی
- مهار کردن
- استفاده نادرست از دارو
- محدود سازی نامناسب
- زندانی کردن
- منزوی کردن
- فشردن
- گاز گرفتن

¹ Physical Abuse

- خفه کردن
- مسموم کردن
- غرق کردن
- کشتن

نشانه ها و علائم احتمالی

- بریدگی و پارگی جوارح بدن، زخم های ناشی از سوراخ شدگی یا فرو رفتن جسم تیز به بدن، زخم های باز، کبودی، زخم شلاق، سیاهی دور چشم، آثار سوختگی، جای گاز گرفتگی، استخوان های شکسته و ترک جمجمه
- صدمات درمان نشده که درمانشان در مراحل مختلف رها شده و یا کاملا درمان نشده اند
- وضعیت بد پوستی یا بهداشت ضعیف
- کم آبی بدن یا سوء تغذیه که ربطی به وجود بیماری ندارد
- از دست دادن وزن
- لباس یا رختخواب آلوده
- قاب یا شیشه عینک شکسته
- علائم فیزیکی که نشان می دهند فرد در معرض تنبیه قرار گرفته یا علائم نشان دهنده محدود سازی یا بستن
- استفاده نا مناسب از دارو، بیش مصرفی یا کم مصرفی دارو
- از ترس چنبره زدن یا به خود پیچیدن
- استرس بیش از حد عاطفی، کمبود اعتماد به نفس، خود آزاری ناشناخته
- اقرار به اینکه کتک خورده اند، یا مورد بدرفتاری قرار گرفته اند
- رفتار خشونت آمیز یا خشونت های انفجاری و ناگهانی در رفتار

- عدم تمایل برای عوض کردن لباس، برای مثال در هوای گرم حاضر نیستند لباس عوض کنند و لباس خنک بپوشند.
- افسردگی
- بروز رفتارهای مبتنی بر گریز از جمع و گوشه گیری

فصل هشتم: سوء استفاده جنسی^۱

سوء استفاده جنسی عبارت از اجبار فرد به انجام هر نوع رفتار جنسی است، در صورتی که تمایلی به انجام آن ندارد. فردی که مورد سوء استفاده قرار می‌گیرد توانایی مقاومت جسمی یا روحی را به دلایل مختلف مثل ترس از متجاوز، خانواده، عدم توازن قدرت و ترس از آبروریزی ندارد. هم زنان و هم مردان ممکن است مورد سوء استفاده جنسی قرار بگیرند؛ مجرم نیز می‌تواند از هر جنس یا گرایش جنسی باشد.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- تجاوز (مقاربت جنسی علی‌رغم مخالفت فرد)
- تعرض جنسی
- بوسیدن
- لمس کردن نامناسب و یا خشن قربانی
- وادار کردن فرد به تماشا یا تولید تصاویر جنسی
- وادار کردن فرد به عکاسی یا فیلمبرداری جنسی
- اعمال جنسی که بزرگسالان با آن موافقت نکرده‌اند، یا به زور مجبور به موافقت با آن‌ها شده‌اند
- زبان نامناسب یا ناراحت کننده
- برهنه سازی مخالف شرافت انسانی
- مزاحمت های جنسی

¹ Sexual abuse

هر رفتاری که باعث شود فردی احساس ناراحتی در مورد بدن یا جنسیت خود کند، مزاحمت جنسی محسوب می شود. مانند: متلک گویی یا پیام های نامناسب در مورد ظاهر، نگرش یا رفتار فرد.

نشانه ها و علائم احتمالی

- کبودی یا آسیب های دور سینه ها یا اطراف آلت تناسلی
- عفونت اندام جنسی یا بیماری های مقاربتی مسری که توضیحی برایش نیست
- اقرار بزرگسالان آسیب پذیر به اینکه مورد تجاوز یا تعرض جنسی قرار گرفته اند
- درد یا خارش اندام جنسی
- درد یا ناراحتی شکمی هنگام راه رفتن یا نشستن
- حاملگی

می بایست خاطر نشان کرد سوء استفاده جنسی می تواند به صورت خشونت خانگی باشد و به صورت تهدید برای تماس جنسی ناخواسته و یا رابطه جنسی صورت بگیرد. رابطه به شکل اجباری توسط همسر نیز مصداق تجاوز جنسی است.

فصل نهم: سوء استفاده عاطفی و روانی¹

سوء استفاده عاطفی یا روانی به آن دسته از خشونت‌ها و بد رفتاری‌هایی اطلاق می‌شود که به جای آثار جسمی عمدتاً آثار روانی و عاطفی دارند و اغلب تأثیرات منفی جبران ناپذیری روی سلامت عاطفی روانی فرد باقی می‌گذارد. این نوع سوء استفاده ماهیتاً عاطفی و روانی است نه جسمی.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- تهدیدها و آزارهای کلامی
- تحقیر کردن
- طرد کردن
- سرزنش کردن، شرم‌منده کردن
- خجالت دادن و محکوم کردن
- تحت فشار قرار دادن و مجبور کردن
- ارباب و ایجاد ترس
- نادیده گرفتن فرد
- کمبود محبت و صمیمیت
- ایجاد احساس بی ارزشی
- عدم رعایت حریم خصوصی یا انتخاب
- عدم حق انتخاب
- منزوی کردن از خانواده و دوستان و منابع و خدمات مددکاری، و نیز محروم کردن از دریافت حمایت از خانواده/دوستان و پشتیبانی از ایشان
- القاب و برچسب‌های تحقیرآمیز
- تمسخر کردن

¹ Psychological abuse

- مقایسه منفی
- کنترل گری
- فشار و اجبار نا متعارف
- ترساندن و ارباب کردن
- نادیده گرفتن فرد
- عدم فرصت ابراز نظر به فرد
- کمبود عشق یا محبت به عنوان ابزار برای کنترل یا مجازات

نشانه ها و علائم احتمالی

- احساس درماندگی و بیچارگی
- تردید در آشکارا سخن گفتن
- خشم بدون دلیل مشخص
- گیجی یا پراکندگی ذهن
- خشم بدون دلیل مبرهن
- تغییرات ناگهانی در رفتار
- فقدان علاقه به فعالیت های اجتماعی
- افسردگی
- اضطراب
- عاطفی و روانی
- عزت نفس پایین
- رفتار غیر معمول مانند کندن مو، جویدن ناخن
- ترس های غیر قابل توضیح
- انکار وضعیتی که در آن قرار دارد
- به شدت گوشه گیر شده و با دیگران مراوده نمی کند یا پاسخگوی تماس ها نیست
- اقرار به اینکه به صورت زبانی و روانی مورد سوء استفاده قرار گرفته اند

فصل دهم: سوء استفاده مالی یا مادی¹

اخاذی با سوء نیت یا بهره‌کشی از حقوق مدنی یا قانونی فرد آسیب‌پذیر نیز باید به عنوان سوء استفاده تلقی شوند. چنین اعمالی ممکن است شامل سوء استفاده از اموال منقول و غیر منقول باشد؛ به عنوان مثال پول و کالاها، ملک، دارایی‌ها مورد سوء استفاده مالی قرار گیرند. این سوء استفاده می‌تواند شامل دریغ کردن پول از فرد آسیب‌پذیر یا بهره‌کشی از منابع و یا اختلاس اموال او باشد. چنین سوء استفاده‌هایی همچنین ممکن است شامل سوء استفاده از موقعیت اجتماعی یا دوستی باشد و فرد را وادار و متقاعد کند تا به زور هدیه بخرد، ارث ببخشد یا وصیتنامه‌اش را تغییر دهد.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- دزدی
- کلاهبرداری
- بهره‌کشی مالی
- فشار برای تغییر وضعیت یا هماهنگی‌ها و برنامه ریزی‌های مالی
- فشار برای فروش/تغییر تمهیدات موجود درباره مالکیت اموال منقول یا غیر منقول
- فشار در رابطه با تنظیم وصیت‌نامه، ارث و میراث یا سایر تبادلات مالی
- سوء استفاده از دارایی‌ها
- مانع شدن و محدود سازی بزرگسال آسیب‌پذیر از دسترسی به پول نقد، حساب بانکی یا مدارک مالی

¹ Physical Abuse

نشانه ها و علائم احتمالی

- امضاهاى روى چک يا ساير مدارک مهم که با امضای بزرگسال آسیب پذیر تطابق ندارد يا در زمانى امضاء شده‌اند که بزرگسال آسیب پذیر بوده يا قادر به نوشتن نیست
- هرگونه تغيير ناگهانی در حساب های بانکی، از جمله برداشت های مبالغ کلان که توضیحی برایشان نیست
- اضافه کردن نام کاربر دیگر در حساب بانکی بزرگسال آسیب پذیر
- تغييرات ناگهانی در وصیتنامه يا تنظيم ناگهانی وصیتنامه جديد
- حضور ناگهانی یکی از بستگان که مدعی حق و حقوق از امور مالی فرد آسیب پذیر است؛ بستگانی که تا قبل از این، حق و حقوق و ربطی به این دارایی‌ها نداشته‌اند
- انتقال ناگهانی و غیر قابل توضیح دارایی به یکی از اعضای خانواده يا کسی خارج از خانواده
- قبوض پرداخت نشده فراوان، اجاره بهای عقب افتاده، در شرایطی که کسی از قبل برای پرداخت و رسیدگی به این امور مالی از طرف بزرگسال آسیب پذیر تعیین شده است
- نگرانی غیرمعمول از هزینه‌های مالی خرج شده برای نگهداری و مراقبت از فرد آسیب پذیر
- کمبود ملزومات زندگی: مانند خوراک، پوشاک، کالاهای مورد نیاز فرد آسیب پذیر، مانند تخت مناسب، تلویزیون يا اقلام مربوط به بهداشت و رسیدگی شخصی، و لباس مناسب که فرد آسیب پذیر تمکن مالی لازم برای خرید آنها را دارد

- ناپدید شدن ناگهانی و غیر قابل توضیح بودجه یا دارایی های با ارزش مانند: آثار هنری، طلا و جواهرات یا اقلام با ارزش
- انزوا و جداسازی عمدی فرد آسیب پذیر از دوستان و خانواده که در نتیجه آن فقط فرد مراقب به تنهایی تمام کنترل را به دست گیرد

فصل یازدهم: برده داری مدرن^۱

اصطلاح «برده داری» تصویری از انسان‌هایی در غل و زنجیر را به خاطر می‌آورد که گویا به نظر می‌رسد که متعلق به گذشته‌های دور می‌باشد، اما امروز برده داری به شکلی تازه همچنان به حیات خود ادامه داده است. آخرین گزارش‌ها نشان می‌دهد که بیش از ۴۰ میلیون نفر در جهان قربانی برده‌داری نوین هستند که از آن میان ۷۱ درصد از آنان را زنان و دختران تشکیل می‌دهند.^۲

برده داری مدرن شامل این موارد است:

- قاچاق انسان
- کار اجباری
- بردگی و بکارگیری اجباری خانگی
- بهره‌کشی جنسی مانند: فحشا و پورنوگرافی، اسکورتینگ
- (همراهی و سرگرم‌سازی جنسی که می‌تواند با دریافت مزد یا بدون دریافت دستمزد باشد)
- بردگی برای بدهی – به کار اجباری گرفته شدن برای پرداخت بدهی‌هایی که در واقعیت فرد توان پرداخت آنها را ندارد

نشانه‌های احتمالی بردگی مدرن

- نشانه‌های سوء استفاده فیزیکی یا عاطفی
- دچار سوء تغذیه بودن، که آثارش در ظاهر فرد نمایان است؛ ژولیده و به دور از دیگران نگاه داشته شده شدن

¹ Modern slavery

² <https://www.un.org/press/en/2018/gashc4244.doc.htm>

- منزوی بودن
- به ظاهر تحت کنترل و تاثیر دیگران بودن
- زندگی در سرپناهی کشیف، تنگ و پر جمعیت یا زندگی و کار کردن در تنها یک آدرس
- کمبود مدارک شناسایی و هویتی شخصی
- پوشیدن همیشگی یک دست لباس
- پرهیز از تماس چشمی، به ظاهر ترسیده یا مردد در صحبت کردن با غریبه‌ها
بودن
- ترس از قانون

فصل دوازدهم: سوء استفاده مبتنی بر تبعیض¹

سوء استفاده مبتنی بر تبعیض، رفتار نابرابر و تبعیض آمیز بر اساس: جنسیت، قومیت، نژاد، معلولیت، زبان، مذهب و اعتقادات، وضعیت تاهل، مشارکت مدنی، بارداری و امثال آن می باشد. می بایست خاطر نشان کرد که ممکن است سوء استفاده مبتنی بر تبعیض یک رفتار مداوم و یا یک رفتاری باشد که یک بار رخ دهد.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- نژادپرستی و تبعض نژادی
- تبعیض جنسیتی
- تعرض یا محرومیت براساس ویژگی های خاص
- تبعیض بر اساس زبان و گویش و لهجه
- تبعیض بر اساس اعتقادات مذهبی
- تبعیض بر اساس گرایش سیاسی

نشانه ها و علائم احتمالی

- کمبود حق انتخاب
- کمبود حریم خصوصی و کرامت
- کمبود تعلقات شخصی
- تمایل به کناره گیری و انزوا
- بکارگیری تنبیهات مختلف – برای مثال محروم سازی از غذا و نوشیدنی
- کمبود امکانات لازم برای افراد معلول برای دسترسی به رفاه اجتماعی
- بیان عصبانیت، ناامیدی، ترس، اضطراب

¹ Discriminatory abuse

• امتناع از دسترسی به خدمات یا محروم سازی بدون دلایل منطقی
نشانه های سوء استفاده مبتنی بر تبعیض ممکن است به اشکال هر یک از انواع
سوء استفاده هایی که تا کنون ذکر شده نیز بروز کند. تفاوت آن در این است که این گونه
از سوء استفاده، براساس انگیزه هایی مبتنی بر رفتارها، احساسات و گرایش های تبعیض
آمیز به ضد قربانی، شکل می گیرد.

فصل سیزدهم: سوء استفاده یا خشونت خانگی¹

خشونت خانگی از اقسام سوء استفاده خانگی بر هر مورد یا الگوی موردی از کنترل‌گری، وادارسازی، رفتار تهدید آمیز، خشونت یا سوء استفاده فرد در قبال شرکای زندگی یا اعضای خانواده، صرف نظر از جنس و جنسیت دلالت دارد.

خشونت خانگی و سوء استفاده به طور معمول با هدف به دست آوردن و حفظ و کنترل کامل فرد مقابل انجام می‌شود. شخص بدرفتار با استفاده از ترس، احساس گناه، شرم و ارباب فرد سعی در از پا در آوردن او و تسلط کامل بر وی را دارد حتی ممکن است فرد را تهدید کند که به وی و یا اطرافیانش صدمه خواهد زد.

باید خاطر نشان کرد که در حالی که زنان بیشترین قربانیان هستند، مردان نیز مورد خشونت خانگی قرار می‌گیرند.

این نوع از سوء استفاده می‌تواند شامل موارد زیر باشد، اما تنها به این موارد محدود نمی‌شود:

• روانی / عاطفی

برای مثال:

- داد زدن
- فحش دادن
- ترساندن
- سرزنش کردن
- نادیده گرفتن
- تحقیر کردن
- باج‌گیری یا شانناژ

¹ Domestic violence and abuse

- تهدید آسیب به فرزندان یا حیوان خانگی در صورت عدم تمکین
- تمام ابعاد ظاهری و مهارتی دیگری را تمسخر کردن
- فرد را به صورت تعمدی تحت کمبود خواب قرار دادن
- شکاکیت و حسادت وسواس گونه یا غیر مستدل
- موارد خشونت و محدود سازی به اسم غیرت
- جداسازی از دوستان و خانواده
- تهدید به خودکشی یا آسیب زدن به خود به جهت کنترل یا به انقیاد درآوردن قربانی

سایر مواردی را که در فصل نهم، سوءاستفادهٔ روانی/عاطفی ذکر گردید، می تواند شامل شود.

• فیزیکی/جسمانی

برای مثال:

- کتک زدن
- چک زدن
- سوزاندن
- هول دادن
- سلب آزادی
- بیش مصرفی یا کم مصرفی دارو با اجبار
- حمله با وسایل کاربردی روزمره مانند چاقوی آشپزخانه
- لگد زدن
- گاز گرفتن
- مشت زدن
- متعلقات دیگری را شکستن
- زندانی کردن

- یا مجبور کردن به استفاده از داروهای غیرقانونی یا مواد مخدر به عنوان ابزاری برای مرعوب سازی یا کنترل کردن
- سایر مواردی را که در فصل هفتم، سوء استفاده فیزیکی / جسمانی ذکر گردید نیز می تواند شامل شود.

• جنسی

مجبور کردن دیگری برای انجام عمل جنسی بدون رضایت وی، مانند:

- تجاوز یا تعرض جنسی
 - اجبار یا تهدید برای انجام عمل جنسی با سایر افراد
 - واداشتن کودکان برای تماشای اعمال جنسی
 - فرد را با القاب و عناوین جنسی ملقب کردن
 - واداشتن شریک زندگی به داشتن پوشش خاص
 - مشارکت دادن در تجارت جنسی یا هرزه نگاری (پورنوگرافی)
 - انتقال عمدی بیماری های واگیردار مقاربتی
 - دسترسی کنترل شده به دارو و وسایل ضد بارداری
- سایر مواردی را که در فصل هشتم، سوءاستفاده جنسی ذکر گردید نیز می تواند شامل شود.

• غفلت و مسامحه

برای مثال اهمال کاری در:

- تامین مراقبت و امنیت
 - اهمال در کمک رسانی
 - اهمال کاری که احتمال بروز صدمات فیزیکی، روانی یا عاطفی، و نیز بروز خسارت چشم گیر به دارایی ها را موجب شود
- سایر مواردی را که در فصل پانزدهم، غفلت و اهمال با اعمال مبتنی بر حذف و نادیده گرفتن ذکر گردید نیز می تواند شامل شود.

• مالی/اقتصادی

برای مثال استفاده غیر قانونی یا بدون مجوز از:

- املاک و سایر دارایی های با ارزش
- پول
- دفترچه حقوق بازنشستگی
- اجبار به گرفتن وام یا قرض
- در فقر نگاه داشتن
- مانع تراشی یا محدود سازی برای استفاده از حمل و نقل
- محروم کردن فرد از داشتن پول لازم برای پرداخت هزینه شخصی

سایر مواردی را که در فصل سوء استفاده مالی ذکر گردید نیز می تواند شامل شود.

• روحانی مذهبی¹

برای مثال:

- ایجاد حس گناه در فرد که خدا از آنها متنفر است
- جلوگیری از انجام مناسک مذهبی (برای مثال اینکه به شریک زندگی اجازه رفتن به کلیسا ندهند)
- اجبار به انجام مناسک مذهبی
- استفاده از مذهب به عنوان سلاحی برای ارباب یا کسب لذت یا سود شخصی فرد سوء استفاده گر
- استفاده از تعالیم مذهبی برای توجیه سوء استفاده (برای مثال: اطاعت محض در برابر همسر یا مجبور کردن به بخشش خطاهای مستوجب کیفر)
- سایر مواردی را که در فصل بیست و سوم، سوء استفاده روحانی- مذهبی ذکر گردید نیز می تواند شامل شود.

¹ Religious and Spiritual

• دیجیتالی^۱

برای مثال:

- استفاده از تکنولوژی (مانند پیامک یا رسانه اجتماعی) برای قلدری کردن
- تعرض
- تعقیب یا ترساندن شریک زندگی
- هرچند این نوع از سوء استفاده به صورت آنلاین رخ می‌دهد، اما تاثیر پرقدرتی بر زندگی واقعی قربانی دارد. برای مثال:
- انتشار انتقام جویانه تصاویر هرزه نگاری (پورنوگرافی)
- افشای عکس‌های سکسی محرمانه از طریق رسانه‌های دیجیتالی برای اخاذی یا ایجاد ترس و اضطراب شدید

• رفتار کنترل گرایانه^۲

رفتار کنترل گرایانه به دامنه‌ای از رفتار و کردار طراحی شده اطلاق می‌شود تا قربانی را با دور نگه داشتن از منابع حمایتی، فرودست و تحت کنترل و/یا وابسته نماید و در عوض فرد سوء استفاده گر از قربانی برای سود شخصی خود بهره می‌جوید و قربانی را از ابزار لازم برای ایجاد استقلال، مقاومت، فرار و هماهنگ سازی رفتار روزانه اش، محروم می‌سازد.

• رفتار وادار کننده^۳

رفتار وادار کننده عبارت است از رفتار و کردار یا آن الگوی رفتاری که مواردی مانند اینها را شامل می‌شود: تعرض، تهدید، تحقیر و ارباب یا سایر سوء استفاده‌هایی که برای آسیب زدن، تنبیه یا ترساندن قربانی بکار گرفته می‌شوند.

¹ Digital

² Controlling behaviour

³ Coercive behaviour

فصل چهاردهم: سوء استفاده سازمان یافته یا نهادینه شده¹

سوء استفاده سازمان یافته یا نهادینه شده می تواند به عنوان سوء استفاده یا آنگونه از بد رفتاری تعریف شود که توسط یک رژیم، سازمان یا تشکیلات یا افراد مختلف، در هر چهارچوبی که حمایت تامین می شود، صورت گیرند.

این سوء استفاده می تواند شامل نهادهای مختلف چون بیمارستان ها، خانه های سالمندان، مدارس و مراکز مذهبی چون کلیسا نیز باشد.

موارد زیر می تواند از مصادیق سوء استفاده سازمان یافته باشد:

- استانداردها یا پروتکل های مددکاری، حفاظتی و نظارتی ضعیف
- کمبود پاسخگویی به نیازهای خاص
- روزمرگی های سخت گیرانه
- نیروی انسانی ناکافی
- نیروی انسانی تعلیم داده نشده و کار ناآزموده

¹ Organisational or Institutional Abuse

فصل پانزدهم: غفلت و اهمال یا اعمال مبتنی بر حذف و نادیده

گرفتن و اهمال¹

اهمال و غفلت کردن در قبال فرد بزرگسال آسیب پذیر توسط شخصی می باشد که مسئولیت قیومیت، سرپرستی یا پرستاری از فرد را دارد به قسمی که اهمال، فرد آسیب پذیر را در خطر قرار دهد.

اهمال می تواند عمدی یا غیر عمدی باشد.

اعمال سوء استفاده گرایانه

- نادیده گرفتن نیازهای پزشکی
- عدم پیگیری کمک های پزشکی
- عدم حصول اطمینان از پاسخگویی به نیازهای ابتدایی
- انکار تماس های اجتماعی، مذهبی یا فرهنگی
- رد تماس با خانواده
- کمبود نظارت مناسب
- محروم سازی تعمّدی کمک های ضروری
- جداسازی فرد از خانه و کاشانه یا وطنش

نشانه ها و علائم احتمالی

- از دست دادن وزن
- گرسنگی
- کم آبی بدن
- ضعف بهداشت فردی

¹ Neglect and acts of omission

- جوش و سرخی پوست، زخم ناشی از فشار، شپش
- شرایط غیر بهداشتی
- لباس ناکافی
- محیط پیرامون نامناسب – کثیف یا غیر بهداشتی
- جراحی ها یا مشکلات پزشکی رفع نشده
- امتناع یا قطع تماس با سازمان های پزشکی یا تامین اجتماعی
- انباشتگی داروهای استفاده نشده
- شکست غیر قابل توضیح در برقراری مرادوات اجتماعی

فصل شانزدهم: غفلت از خود¹

غفلت از خود یک وضعیت رفتاری است که در آن فرد از توجه به نیازهای اساسی، مانند بهداشت شخصی، لباس مناسب، تغذیه یا نیازهای درمانی غفلت می‌ورزد. به طور کلی، هرگونه کمبود خود مراقبتی از نظر بهداشت شخصی، بهداشت و شرایط زندگی می‌تواند به عنوان غفلت از خود محسوب شود. غفلت از خود شدید را می‌توان به عنوان سندرم دیوژن شناسایی کرد.

انواع غفلت از خود

- کمبود مراقبت از خود تا حدی که بهداشت و امنیت فردی را تهدید کند
- غفلت از بهداشت یا سلامت فردی، یا غفلت از پیرامون خود
- ناتوانی از دوری جستن از خطر یا آسیب زدن به خود
- عدم توانایی درخواست یا فراهم سازی نیازهای بهداشتی و خدمات اجتماعی
- ناتوانی یا امتناع از مدیریت امور شخصی

نشانه های غفلت از خود

- بهداشت فردی بسیار ضعیف
- ظاهر ژولیده
- کمبود خوراک، لباس و سرپناه ضروری
- سوء تغذیه یا کم آبی
- زندگی کردن در شرایط آلوده و غیر بهداشتی
- غفلت از رسیدگی به امور منزل
- انباشتن اشغال و وسایل دور ریختنی

¹ Self-neglect

- جمع کردن تعداد زیادی حیوان خانگی در شرایط نامناسب
- عدم پذیرش خدمات بهداشتی و حمایتی
- ناتوانی یا امتناع از مصرف دارو برای درمان بیماری یا جراحی

فصل هفدهم: خطرات و آسیب های احتمالی

فاکتورهای خاصی وجود دارند که ممکن است افراد را در معرض خطرات خاصی قرار دهند تا از قربانی سوء استفاده شود. وجود یک یا چند عدد از این فاکتورها به خودی خود نشان دهنده این نیست که سوء استفاده صورت خواهد گرفت، اما وجود این فاکتورها احتمال بروز سوء استفاده را افزایش می دهند:

- جایی که عدم هماهنگی قدرت و کنترل وجود دارد
- جایی که وابستگی به دیگری وجود دارد
- ناتوانی یا امتناع از مدیریت امور شخصی
- جایی که نیاز به حمایت و کمک در مسایل شخصی و خصوصی وجود دارد مثل: کمک رسانی در موارد بی اختیاری ادرار، حمام و شستشو و لباس پوشیدن
- وجود فشار از مراقبت هایی که به درازا کشیده شده باشند، مخارج نگهداری که به گردن نگهدارنده باشد و الویت ها و نیازهای دیگر را تحت تاثیر قرار داده، یا وجود اضطراب مضاعف در شخص مراقب
- وجود رابطه مشکل دار بین مراقب و فردی که از او مراقبت می شود
- جایجا شدن نقش ها در مواردی که نیاز به حمایت و کمک در مسایل شخصی و خصوصی وجود دارد؛ برای مثال زمانی که فرزندان برای والدین خود خدمات در امور شخصی را فراهم می کنند
- زندگی در یک خانه با فردی که به عنوان سوء استفاده گر شناخته شده است
- جایی که تاریخچه سوء استفاده خانوادگی وجود دارد
- کسانی که تاریخچه استفاده از الکل، مواد مخدر یا سوء استفاده از سایر مواد را در کارنامه خود دارند
- محیط نامناسب یا خطرناک، برای مثال کمبود فضای شخصی

- عدم نظارت کافی بر فرد مراقبت‌کننده خصوصاً در مواردی که به صورت شخصی استخدام شده‌اند و هیچ نهادی بر حسن اعمال ایشان نظارت ندارد
- نبود حمایت
- نبود آگاهی از حقوق فردی کسی که از خدمات استفاده می‌کند یا نبود آگاهی از آنچه سوء استفاده یا خلاف کرامت فرد محسوب می‌شود
- کمبود نیروی انسانی، کمبود آگاهی پرسنل خدمات رسان، کمبود تعلیم و نظارت کافی
- کمبود حریم خصوصی
- مشکلات مالی
- در جایی که در الگوی زندگی یکی از اعضای خانواده تغییرات جدی ایجاد شده است، برای مثال: وضعیت استخدام، بیکاری یا بیماری
- تفاوت‌های فرهنگی و موانع زبانی
- انزوای عاطفی یا اجتماعی
- مشکلات موجود در زمینه برقراری ارتباط و مکاتبه. به عنوان نمونه شخص توانایی مکاتبه کردن یا تماس برقرار کردن ندارد
- جایی که رفتار شخص چالش برانگیز، غیر قابل پیش‌بینی و یا غیر قابل مدیریت شده است
- انتقام و یا خشم
- کاهش در توانایی فیزیکی، روانی یا عاطفی به دلیل وقایع بیرونی مانند: سوگواری کردن، یا مواردی مثل مشکلات روانی یا سوء استفاده و ضربه‌های روانی قبلی

فصل هجدهم: سایر نشانه ها و علائم سوء استفاده

سایر علائمی که نشان دهنده سوء استفاده است عبارتند از:

- ممکن است به بزرگسال یا کودک آسیب پذیر اجازه داده نشود که بدون حضور والدین یا مراقبین، از جانب خودشان صحبت کنند یا دیگران را ببینند
- بی تفاوتی یا خشم در برابر کودک یا بزرگسال آسیب پذیر
- اعضای خانواده یا فرد مراقب، کودک یا بزرگسال آسیب پذیر را سرزنش می کنند (مثلا این ادعا که بی اختیاری ادرار تعمدی بوده نه بی اختیار)
- رفتار خشونت آمیز (تهدید، توهین، تعرض) توسط والدین یا مراقب در قبال کودکان یا بزرگسال آسیب پذیر
- وجود تاریخچه قبلی از سوء استفاده از دیگران در کارنامه فرد مراقب
- نمایش نامناسب از توجه عاطفی از طرف فرد مراقب
- شوخی های نامناسب (لاس زدن)، خجالت کشیدن و غیره که ممکن است نشانگر احتمالی وجود یک رابطه جنسی نامناسب باشند
- ایجاد انزوای اجتماعی برای خانواده یا محدودیت عملکرد کودک یا بزرگسال آسیب پذیر، توسط فرد مراقب
- تناقض گویی در تعاریف ارائه شده از موارد سوء استفاده توسط خانواده یا مراقب، کودک یا بزرگسال آسیب پذیر
- دفاع نامناسب یا بی جا توسط مراقب
- نشانه های مهار نامناسب (زندانی کردن در اتاق، بسته شدن به اسباب و اثاثیه یا تغییر در روال یا عملکرد روزمره)
- نبود فاحش حمایت و توجه

بخش سوم
انواع دیگر سوء استفاده

فصل نوزدهم: سوء استفاده پیچیده¹

«سوء استفاده پیچیده» که گاهی از آن به عنوان «سوء استفاده سازمان یافته» یا «سوء استفاده چندگانه» نیز یاد می‌شود، سوء استفاده‌ای است که یک یا چند سوء استفاده‌گر و تعدادی کودک، یا بزرگسال آسیب پذیر مرتبط یا غیر مرتبط به هم را شامل می‌شود. سوء استفاده‌گران ممکن است در غالب یک شبکه یا به صورت مجزا عمل کنند. آنها برای سوء استفاده از کودکان یا بزرگسالان آسیب پذیر از چارچوب سازمان یافته یا موضع قدرت و اعتبار خود استفاده می‌کنند. حتی ممکن است برای بکارگیری سوء استفاده‌گران جدید، از خود کودکان یا بزرگسالان آسیب پذیر استفاده کنند. چنین سوء استفاده‌ای هم به عنوان بخشی از شبکه سوء استفاده در یک خانواده یا اجتماع محلی صورت می‌پذیرد و هم ممکن است در چارچوب نهادهای مراقبتی - نگهداری همراه با اسکان، مانند مراکز مراقبت روزانه از کودکان و سالمندان، و هم در غالب سایر گروه‌های غیرانتفاعی، خیریه و مذهبی صورت پذیرد.

¹ Complex abuse

فصل بیستم: خشونت یا سوء استفاده های حیثیتی/ناموسی¹

خشونت به اصطلاح مبتنی بر حیثیت و ناموس یا شرافت، عبارت است از سوء استفاده، جنایت یا موردی است که برای حمایت و دفاع از حیثیت و ناموس یا شرافت خانواده و یا اجتماع، صورت می پذیرد. خشونت مبتنی بر شرافت و ناموس می تواند به شیوه های گوناگون ظاهر شود و در اغلب موارد یک سری دیگر از جرائم را نیز به همراه دارد؛ مانند سوء استفاده یا خشونت خانگی، سوء استفاده از کودک، یا سایر جرائم جدی. خشونت مبتنی بر حیثیت و ناموس می تواند شامل این موارد باشد:

- سوء استفاده فیزیکی
- سوء استفاده جنسی
- سوء استفاده عاطفی و روانی
- سوء استفاده مالی
- ازدواج اجباری
- ختنه زنان

واژه های «حیثیت، شرافت و ناموس» اغلب با فرهنگ ها و اجتماعاتی از آسیا، خاور میانه و آفریقا و همچنین با اجتماعات عشایر و کوچ نشینان مرتبط است. هرچند شایان توجه است که در واقعیت، مفهوم برگرفته از «حیثیت، شرافت و ناموس» همه فرهنگ ها، ملیت ها، گروه های مذهبی و اجتماعات را در می نوردد و مرزهای قومی، نژادی و بین المللی را پشت سر می گذارد.

اصطلاح «حیثیت، شرافت و ناموس» بدان معناست که عموماً زنان و گاهی مردان باید قوانین و هنجارهایی را دنبال کنند که به صلاح دید روابط عموماً مردسالارانه وضع شده اند و افراد می باید مطابق آنچه خانواده یا اعضای اجتماع مربوطه هنجار می دانند عمل کنند.

¹ Honour based violence or abuse

مراد از «حیثیت، شرافت و ناموس» در این رابطه ارزشی است که یک شخص و یا خانواده از دید اعضای جامعه، گروه مذهبی، فرقه و دیگران دارد. حیثیت از دست رفتن یک خانواده می‌تواند به معنای قطع روابط اجتماعی آنان در مجموعه قومی و گروهی یا خانواده باشد. لازم است با هرگونه احتمال وجود یا افشای خشونت به ضد بزرگسال آسیب پذیر، به نام «حیثیت، شرافت و ناموس» با جدیت تمام برخورد شود زیرا موارد خشونت ناموسی می‌تواند به صدمات غیر قابل جبران منجر شود. فردی که به نام «حیثیت، شرافت و ناموس» در خطر سوء استفاده قرار دارد، در واقع با خطر جدی صدمه فیزیکی روبرو است (از جمله قتل) و یا در معرض غفلت قرار دارد و ممکن است در تمام مدتی که در معرض تهدید به خشونت قرار دارد، هرگونه صدمه جدی عاطفی دیگر را نیز تجربه کند.

از جمله جرایم ناموسی می‌توان از سلب آزادی، اجبار، تهدید، آزار و اذیت جنسی، ضرب و شتم، محافظت از مجرم، اخلال در امور قضایی، قتل و یا اقدام به قتل نام برد. معمولاً این اعمال بر روی یکی از اعضای خانواده صورت می‌گیرد که حیثیت خانواده را لکه دار کرده، یا گمان آن می‌رود که برای خانواده رسوایی به بار بیاورد.

معمولاً چند نفر از اعضای یک خانواده یا قوم در ارتکاب به این جرایم شرکت دارند. انگیزه این جرائم اعاده حیثیت خانواده است.

بسیار مهم است که فردی را که از ترس خشونت و سوء استفاده ناموسی، مراجعه می‌کند بدون حمایت رها نکنید، بلکه از امنیت و حمایت او اطمینان حاصل کنید تا فرد، با امنیت خاطر با پلیس یا نهادهای حمایتی تماس فوری بگیرد. مهم است که در این موارد، قانون موسوم به «تنها یک فرصت باقیمانده» را به خاطر بسپارید؛ این قانون بدان معناست که تنها یک فرصت برای صحبت کردن با قربانی احتمالی هست زیرا ممکن است برای قربانی فردایی وجود نداشته باشد؛ و در نتیجه تنها یک فرصت برای مداخله پیشگیرانه وجود دارد.

لازم به ذکر است دولت‌ها معمولاً قوانین جدی در خصوص محافظت و حمایت از قربانی و مجازات عاملین و عامرین چنین خشونت‌هایی را دارند.

دولت ایران نیز لایحهٔ حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت را تحت عنوان «کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت»، در ۵۸ ماده در سال ۱۳۹۹ تصویب کرد. بر اساس این لایحه رفتاری که به دلیل «جنسیت یا موقعیت آسیب پذیر یا نوع رابطه» باعث هر نوع آسیب یا ضرر «به جسم یا روان یا شخصیت یا حیثیت» شود یا محدودیت و محرومیت از حقوق و آزادی‌های قانونی را به دنبال داشته باشد خشونت محسوب می‌شود.^۱

^۱ متن -کامل- /<https://www.tasnimnews.com/fa/news/1398/06/26/2098195/>

لایحه-صیانت-کرامت-و-تأمین-امنیت-بانوان-در-برابر-خشونت

فصل بیست و یکم: ازدواج اجباری¹

ازدواج اجباری عبارت است از: «ازدواجی بدون رضایت یک یا هر دو طرف، و ازدواجی که اجبار یکی از فاکتورهای موثر در انجام آن است».

ازدواج اجباری مصداق تضییع حقوق انسانهاست. این امر معمولاً با مجبور کردن یا تحت فشار گذاشتن فردی برای ازدواج صورت می‌گیرد. در ازدواج اجباری دختر یا پسر توسط فردی دیگر چون والدین، سرپرست، خواهر یا برادر، قیم یا اقوام و خویشان و ... با خشونت یا تهدید، ارعاب، مشوق‌های چشمگیر، قطع امکانات قبلی، مجبور به ازدواج با شخصی که هیچ علاقه‌ای به زندگی با وی ندارند، می‌شوند.

می‌بایست خاطر نشان کرد که ازدواج اجباری با ازدواج سنتی که در آن آشنایی دختر و پسر به وسیله دوست یا اعضای خانواده است ولی ازدواج با رضایت صورت می‌گیرد تفاوت دارد. ازدواج از پیش تعیین شده با ازدواج اجباری بسیار متفاوت است. ازدواج از پیش تعیین شده وارد مرحله‌ای می‌شود که طرفین آزادی عمل دارند، هر چند که خانواده‌ها نقش رهبری و هدایت را برای انتخاب شریک زندگی داشته‌اند.

ازدواج اجباری هنگامی اتفاق می‌افتد که یکی یا هر دو طرف (یا در مواردی که افراد، ناتوانی جسمی یا یادگیری دارند) نمی‌توانند به آن ازدواج رضایت داشته باشند و مسأله فشار و سوء استفاده در کار است.

فشاری که برخلاف اراده فرد برای ازدواج به او وارد شود، می‌تواند فیزیکی باشد، (مانند تهدیدات، خشونت فیزیکی بارز و خشونت جنسی) یا اینکه فشار می‌تواند عاطفی و روانی باشد (مانند وقتی که فرد واداشته می‌شود تا احساس کند مایه ننگ خانواده است). همچنین فشار می‌تواند مالی باشد به طوری که فرد دچار محدودیت‌های مالی می‌شود.

¹ Forced Marriage

ازدواج در اجتماعاتی که اعتقاد دارند حفظ و حمایت از «شرافت و ناموس» خانواده رویداد مهمی است، گاهی ممکن است با اجبار و خشونت صورت گیرد. قراردادهای ازدواج اغلب زمانی تنظیم می‌شوند که طرفین کودک یا جوان هستند و ازدواج آنها به عنوان عامل پیوند دهنده خانواده‌ها در نظر گرفته می‌شود. در عین حال، اگر یکی یا هر دو طرف سعی کنند خود را از قید این قرارداد آزاد کنند، اقدامشان مایه ننگ خانواده و بسیار ستیزه جویانه تلقی می‌شود.

مشارکت اعضای خانواده در ازدواج اجباری خطرناک است چرا که این کار خطر صدمه جدی به قربانی را افزایش می‌دهد، و قربانی در نهایت حتی به جرم امداد طلبی تنبیه نیز خواهد شد.

فصل بیست و دوم: ختنه یا ناقص سازی اندام جنسی زنان^۱

سازمان جهانی بهداشت می‌گوید حدود ۱۰ درصد دخترها هنگام ختنه شدن می‌میرند و ۲۵ درصد هم در پی عفونت و عوارض جسمی بعدی از دست می‌روند. یونیسف از وجود حداقل ۲۰۰ میلیون زن و دختر ختنه شده در سراسر دنیا خبر می‌دهد و هر ساله حدود ۴.۶ میلیون زن و دختر در معرض ختنه یا ناقص سازی اندام جنسی زنان قرار دارند.^۲

ختنه بانوان یک واژه کلی است برای اشاره به فرایند کودک آزاری که طی آن بخشی یا تمام قسمت های خارجی اندام تناسلی بانوان به دلایل فرهنگی و غیر درمانی، برداشته می‌شود. این عمل خواسته هیچ مذهبی نیست و از نظر پزشکی غیر ضروری و مضر و دردناک است و در زمان انجام آن و در مرحله های بعدی زندگی، عواقب جدی و تهدید کننده سلامتی به دنبال دارد.

این فرایند به ویژه بر روی دختران از هر سنی، و بر روی نوزادان تازه به دنیا آمده و زنان جوان قبل از ازدواج یا بارداری صورت می‌گیرد. به عنوان یکی از عواقب مستقیم این عمل، برخی از دختران بر اثر خونریزی یا عفونت شدید می‌میرند.

در تحقیقی که به تازگی در خصوص ختنه زنان توسط کامیل احمدی پژوهشگر و انسان شناس در ایران منتشر شده است، ۴ استان هرمزگان، کرمانشاه، کردستان و آذربایجان غربی را از استان‌هایی بر می‌شمرد که این عمل ختنه یا ناقص سازی اندام جنسی زنان همچنان در آنها انجام می‌شود.^۳

¹ Female genital mutilation

² <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/female-genital-mutilation>

³ به نام سنت، پژوهشی جامع در باب ختنه زنان در ایران، نویسنده: کامیل احمدی، انتشارات شیرازه، ۱۳۹۴

فصل بیست و سوم: سوء استفاده روحی / معنوی¹

این سوء استفاده، بد رفتاری با فرد به نام خدا، به نام ایمان یا مذهب را شامل می‌شود. ماهیت دقیق این نوع از سوء رفتار نیز ممکن است در تعریف یکی از انواع سوء استفاده‌های ذکر شده قرار گیرد.

رهبران کلیسا می‌باید دائماً به یاد داشته باشند که مسیح ما را به آزادی فراخوانده است لذا باید به این مقوله حساس باشند، تا در طول تلاش‌های بشارتی و شبانی خود ارزش‌ها و ایده‌های ایمانی خویش را به مردم تحمیل نکنند، به ویژه به آنانی که ممکن است در برابر چنین عملکردهایی آسیب‌پذیر باشند. باید جداً خاطر نشان کرد که در اجتماعات ایمانی، استفاده نامناسب از اعتقادات و اعمال مذهبی، ممکن است آسیب‌های جدی روانی و احساسی ایجاد کند.

برای جلوگیری از این امر می‌باید نظارت و تعلیم دقیق افراد معتمدی که امر شبانی، به آنها محول می‌شود مد نظر قرار گیرد تا از آسیب‌های احتمالی جلوگیری شود.

در این نوع سوء استفاده گاهی رهبر، عضو یا شخصی که در جایگاه برتر مذهبی قرار دارد بوسیله تفسیر اشتباه از کتاب و سنت مسیحی، یا با ادعای نبوت یا کرامات مذهبی سعی می‌کند رفتار سوء استفاده‌گرانه خود را توجیه کند.

لازم به ذکر است این نوع سوء استفاده می‌تواند شامل انواع سوء استفاده‌های مذکور در این راهنما باشد.

¹ Spiritual abuse

در زیر به برخی از موارد اشاره می‌شود:

اعمال سوء استفاده گرایانه

- استفاده نامناسب از قدرت رهبری، یا قدرت برقراری انضباط
- انکار حق ایمان، یا فرصت برای رشد در دانش و محبت به خداوند
- تعلیم سرکوبگرانه
- کنترل زندگی شخص به بهانه امور شبنانی
- دخالت نامناسب در روابط فردی شخص
- شفاذهی مداخله گرانه بدون رضایت شخص
- سوء استفاده مالی، به صورتی که با تحت فشار قراردادن یا احساس گناه دادن در اموال شخص دخل و تصرف صورت گیرد
- اخراج روح پلید به گونه ای مداخله گرایانه در زندگی فرد، به قسمی که فرد آسیب پذیر صدمه فیزیکی، عاطفی یا جنسی متحمل شود. اگر چنین رفتارهای نامناسبی باعث آسیب و سوء استفاده شود، باید طبق روال عادی برای تحت پیگرد و بررسی قرار گرفتن، به مراتب مسئول ارجاع داده شوند.

سوء استفاده جنسی:

باید جدا خاطر نشان کرد که هیچ سنت صحیح مسیحی و هیچ گونه آیتی در کتاب مقدس اجازه سوء استفاده جنسی به هیچ طریقی را به هیچ شخصی در هیچ جایگاهی نمی‌دهد و مواردی که مصداق سوء استفاده جنسی تلقی می‌شود می‌باید با شدیدترین روش محکوم و بررسی شود.

این رفتار می تواند شامل:

- کلیه مواردی که در بند سوء استفاده جنسی از کودکان یا بزرگسالان، بیشتر ذکر شد این مورد را نیز شامل می شود
- لمس کردن بدن به شکل نامناسب؛ به عنوان نمونه دست گذاشتن بر روی سینه ها یا سایر اندامی که می تواند جنسی تلقی شود
- سوء استفاده از کتاب مقدس و سنت مسیحی یا ادعای نبوت یا کرامات مذهبی برای تحت فشار قرار دادن و برقراری رابطه جنسی یا توجیه رابطه جنسی

نشانه ها و علائم

- روابط خاص، به ویژه در جایی که عدم هماهنگی و توازن قدرت باشد
- عمل تطهیر و یا خارج سازی روح پلید بدون آموزش صحیح یا به صورتی نامناسب
- سوء استفاده از قدرت، برای مثال با دیکته کردن دقیق آنچه که فرد باید ایمان داشته باشد
- مداخله شبانی افراط گرایانه در امور شخصی از جمله مداخله در نحوه ابراز ایمان
- احساس گناه به شخص بیمار دادن که به علت گناه شفا نمی یابد
- ایجاد احساس حقارت در ایمان شخص
- لمس نامناسب بدن شخص در هنگام دعا
- درخواست یا برقراری رابطه جنسی با توجیه مذهبی

منابع

فارسی

- کودک آزاری و غفلت: راهنمای کاربردی برای روانپزشکان، متخصصان اطفال، پزشکان و روانشناسان، مؤلفان: سمیرا ذاکری
- شهسواری، جواد محمودی قرائی، شکوفه موسوی، عزیزه ابراهیم پور، فیروزه درخشان پور، شهرزاد علیزادگان؛ ناشر: شرکت نشر قطر؛ سال چاپ: ۱۳۸۹
- رازداری در مواجهه با کودک آزاری، مؤلف: ملیحه کدیور، استاد گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی تهران، فرهنگستان علوم پزشکی
- <http://www.ams.ac.ir/images/stories/content/maghalat/akhlagh/11.pdf>
- باجگیری عاطفی، مؤلف: سوزان فوروارد، ناشر: پیکان
- ۱۳۹۳، مترجم: منیژه بهزاد، ویراستار: ارمغان جزایری
- خشونت خانوادگی «زنان کتک خورده»، مؤلف: شهلا اعزازی، ناشر: سالی، سال چاپ: ۱۳۸۰
- سوء استفاده جنسی از کودکان، مؤلف: جواد محمودی قرائی، ناشر: قطره ۱۳۹۸
- مجله علمی پزشکی قانونی، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۰
- ابزار غربالگری بدرفتاری با زن (WAST)، (بررسی روایی و پایایی نسخه فارسی)، سمیرا گلعداز، زهره کشاورز، عباس عبادی، نشریه پایش، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۱/۲۶ سال هفدهم، شماره سوم، خرداد - تیر ۱۳۹۷ ص ۲۷۴ - ۲۶۷
- در آمدی به جنبه های گوناگون سالمند آزاری، فاطمه زندی، مجله حقوقی دادگستری پاییز و زمستان ۱۳۸۴ شماره ۵۲ و ۵۳
- به نام سنت: پژوهشی جامع در باب ختنه زنان در ایران، مؤلف: کامیل احمدی، انتشارات شیرازه، ۱۳۹۴
- خشونت خانگی، دفتر امور آسیب های اجتماعی، کودک آزاری، دفتر امور آسیب های اجتماعی وزارت تعاون، کار و امور اجتماعی خشونت-خانگی <https://asibha.mcls.gov.ir/fa/ghorop/rigor->

انگلیسی

- **Violence against women**, World Health Organization
<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>
- **Child sexual exploitation**, Definition and a guide for practitioners, local leaders and decision makers working to protect children from child sexual exploitation, February 2017, Department for Education
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/591903/CSE_Guidance_Core_Document_13.02.2017.pdf
- **Parish Safeguarding Handbook**, by House of Bishops (Author), Justin Welby (Introduction), Church House Publishing (13 Dec. 2018)
- **The Adult Safeguarding Practice Handbook**, by Kate Spreadbury, Publisher : Policy Press; 1st edition (20 May 2020)
- **FACT SHEET: Types of Abuse**, Church of England
- **The Gospel, Sexual Abuse and the Church A theological resource for the local church**, The Faith and Order Commission of the Church of England
- **Adult safeguarding and domestic abuse**, A guide to support practitioners and managers, Local Government Association, Second edition 2015
- **Safeguarding children**, NHS, Published October 2014
- **Abuse and neglect of vulnerable adults**
<https://www.nhs.uk/conditions/social-care-and-support-guide/help-from-social-services-and-charities/abuse-and-neglect-vulnerable-adults/>
- **What is Sexual Harassment**, UN, Woman Watch
<https://www.un.org/womenwatch/osagi/pdf/whatish.pdf>